

Interpelace ve věci nedostatek financí v sociálních službách

vloženo: 7.3.2019, 18.05

Poslanecká sněmovna 7.3.2019 - Ústní interpelace Víta Kaňkovského na ministryni práce a sociálních věcí Janu Maláčovou ve věci: nedostatek financí v sociálních službách

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré odpoledne. Kolegyně, kolegové, vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, jak už je známo, tak kraje v tuto chvíli mají za sebou první kolo schvalování dotací na sociální služby pro letošní rok, anebo to v tuto chvíli probíhá. Je už v tuto chvíli jasné, že ta dotace, která je určena na sociální služby v tomto roce, bude nedostatečná. Máme ta avíza z řady krajů, například Královéhradecký kraj uvádí v těch prvních propočtech, že mu bude scházet asi 71 milionů korun. Podobnou alokaci k dofinancování bude požadovat asi Pardubický kraj. Já, v našem kraji to ještě nemáme vyčíslené, ale předpokládám, že to bude podobná částka. Jako alarmující hodnotí tuto situaci i sami poskytovatelé sociálních služeb včetně Asociace a musím říci, že se to týká jak těch velkých poskytovatelů, tak těch poskytovatelů menších. Podle mého názoru hrozí reálně, že dojde v průběhu roku k omezení poskytovatelů nebo poskytování některých typů sociálních služeb. Ten důvod je zřejmý, poskytovatelé sociálních služeb nejsou za současné alokace schopni ocenit pracovníky sociálních služeb takovým způsobem, aby je nepřetahovala jiná odvětví. A oba víme, že jsme společně prosazovali navýšení příspěvku na péči ve třetím a čtvrtém stupni, já jsem tomu velmi rád. Nicméně to bude znamenat velmi pravděpodobně, je to logické, další nárůst nebo navýšení poptávky po sociálních službách, hlavně toho terénního typu.

Proto se vás chci zeptat, paní ministryně, jak vy vnímáte tuto situaci, protože ta avíza od poskytovatelů sociálních služeb, ale i od Asociace krajů, jistě máte, a zda chystáte nějaká urychlená řešení, protože by bylo velmi nezodpovědné, abychom nechali situaci dojít k tomu, (Předsedající: Váš čas!) že skutečně v průběhu roku dojde k omezení činnosti sociálních služeb. Děkuji.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová Děkuji. Než zrekapituluji situaci s financováním sociálních služeb v letošním roce, tak bych ráda podotkla, že se nám podařilo pro letošní rok vyjednat historicky nejvyšší rozpočet na sociální služby téměř ve výši 16 mld. korun. Jenom pro vaši představu, tak ještě před nástupem tzv. Sobotkovy vlády ten rozpočet činil necelých 6 mld., to znamená na letošní rok máme o 10 mld. více než před pěti lety.

Jinak co se týká finančního rámce na tento a příští rok, tak MPSV požadovalo v rámci přípravy podkladů pro tvorbu zákona o státním rozpočtu na rok 2019 po Ministerstvu financí transfery pro kraje na celkovou sumu 16,5 mld. korun. V této částce bylo nad rámec směrného čísla zahrnuto: odhad dopadů navýšení platů zhruba o 10 %, a to od 1. ledna příštího roku pro pracovníky přímé péče, 800 mil. korun, které by měly pokrýt výpadek financování sociálních služeb, které byly dosud financovány z končících individuálních

projektů krajů z Evropského sociálního fondu. Dále navýšení výdajů na sociální služby v důsledku schválení reformy psychiatrické péče o téměř 190 mil. korun v důsledku nutného navýšení úvazků pro sociální část Centra duševního zdraví a dále o navýšení úvazků pro sociální služby, podpora samostatného bydlení, chráněné bydlení a domovy se zvláštním režimem.

Celkový požadavek však nebyl ze strany Ministerstva financí akceptován. Máme akceptovanu jenom dílčí část požadavků, a sice navýšení v důsledku růstu platů o 5 % místo těch 10 %. Od 1. ledna 2019 došlo k navýšení platových tarifů o 7 %, nikoli o 5 %. Objektivně vzato tady v tuto chvíli chybí prostředky na pokrytí nárůstu platů o 2 %, tedy částka bezmála 253 mil. korun. Nutno však upozornit, že výpadek prostředků v důsledku končících individuálních projektů v důsledku není tak vysoký, jak se předpokládalo při tvorbě podkladů pro státní rozpočet 2019. Dle našich informací se jedná o výpadek maximálně 200 mil. namísto těch uvažovaných 800. Velká část nyní chybějících prostředků jde na vrub zavedení rizikového příplatku. Dle kalkulace MPSV se jedná v tuto chvíli u toho rizikového příplatku o výpadek 400 mil., a to na dofinancování sociálních služeb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí si tedy uvědomuje, že zde je pro tento rok deficit bezmála 1 mld. korun, je však nutné podotknout, že financování sociálních služeb je vícezdrojové a ačkoli Ministerstvo práce a sociálních věcí bude o tomto dofinancování jednat s Ministerstvem financí, svou roli v optimalizaci financování musí sehrát i rozpočty samospráv. Není myslitelné, aby veškeré dokrytí deficitu bylo požadováno po státním rozpočtu.

Jak už jsem zmiňovala, tak od roku 2014 do roku 2019 celková alokace státního rozpočtu na sociální služby narostla o 104 %. Kdybychom to měli brát od roku 2013, tak je to dokonce o 140 %. U ostatních zdrojů, především u municipálních rozpočtů, se o takovém nárůstu bohužel hovořit nedá. Děkuji.

Poslanec Vít Kaňkovský: Já děkuji paní ministryni za, myslím si, že reálné hodnocení. Jenom krátkou glosu. Já si samozřejmě vážím toho, že ta alokace na rok 2019 je historicky nejvyšší, ale také víme, že za těch pět let výrazně vzrostla poptávka a potřeba sociálních služeb. To je prostě neoddiskutovatelné.

A potom jednu otázku, kterou jsem dával i našemu panu hejtmanovi, když jsme si vyčíslovali na krajském zastupitelstvu, kolik nám těch peněz bude scházet. Proč vládní poslanci nezvedli ruku pro pozměňovací návrh, který navyšoval alokaci pro sociální služby o 800 mil. korun? Vy hovoříte o 1 mld., která schází. V podstatě, kdyby byl ten pozměňovací návrh schválen, v tuto chvíli jsme tady nestáli nad tímto problémem.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová : Já s vámi souhlasím, že díky demografickému vývoji, to znamená trendu stárnutí populace, nároky na státní rozpočet a obecně na rozpočty veřejné, budou stoupat. Nicméně, jak jsem uvedla, my o tomto financování budeme jednat s Ministerstvem financí, ale znovu připomínám, že je zde potřeba to vidět souhrnně, to znamená o možnostech vícezdrojového financování do oblasti sociálních služeb. To znamená nejenom státní rozpočet, ale i rozpočty krajů a obcí. Děkuji.